

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל
שניאורסאהן

מליובאוויטש

נשא

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק חי
(תרגום הפשי)

יוצא לאור על ידי
"מכון לוי יצחק"
כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים ואחת לבריאה
ה'י' תהא 'שנת פלאות אראנו

לעילוי נשמת

ידי"ע הרה"ת ר' יוסף יצחק ע"ה
בן הרה"ח הרה"ת ר' שלום ע"ה
ותבלחט"א - מרת גיטל שתחי'

איידעלמאן

נפטר בדמי ימיו, בן מ"ו שנה, ביום ועש"ק י"ג סיון ה'תשס"ו
ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י ידידיו

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי וזוגתו מרת גיטל רחל שיחיו שגלוב

היי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved Ones
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>
To DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

א. הרמזים שמציין רש"י בקרבנות הנשיאים

בפרשת קרבנות הנשיאים, אצל הנשיא השני¹, מביא רש"י, "מיסודו של רבי משה הדרשן", שפרטי קרבנות הנשיאים רומזים לענינים שונים:

"קערת כסף" היא "בגימטריא תתק"ל כנגד שנותיו של אדם הראשון", "מזרק אחד כסף" – "על שם נח...". "כף אחת – כנגד התורה", "פר אחד .. איל אחד כבש אחד" הם כנגד האבות, "שעיר עזים – לכפר על מכירת יוסף", "ולזבח השלמים בקר שנים – כנגד משה ואהרן", "אילים עתודים כבשים" הם, כנגד כהנים ולויים וישראלים...".

מדוע בכלל מציין רש"י את הרמזים שבקרבנות הנשיאים, שהם רמו ודרוש, בעוד אשר פירושו הוא בדרך הפשט? ואם עליו לעשות זאת, מדוע דוקא אצל הנשיא השני ולא אצל הנשיא הראשון?

כבר הוסבר פעם בהרחבה², שרש"י מביא זאת מפני שקשה לו, מדוע חזרת התורה אצל כל נשיא בפני עצמו (שתיים עשרה פעמים), על כל פרטי הקרבנות, בעוד שהם הביאו אותם הקרבנות, ודי היה אם החל בנשיא השני היתה התורה אומרת אצל כל נשיא, שקרבנותיו הם כשל הנשיא הראשון.

לפיכך מסיק רש"י שלכל נשיא היו בהבאת קרבנו כוונות ורמזים שונים בהתאם למהות שבטו. בכך שונה קרבנו של כל אחד מן הנשיאים, ולכן חזרת התורה על פרטי הקרבנות של כל נשיא בפני עצמו³.

[רש"י מביא רק רמז אחד לכל סוג קרבן כדי לתרץ את החזרה אצל כל השבטים, שתיים

(1) פרשתנו ז, יט ואילך.

(2) ראה לקו"ש [המתורגם] חלק ח' ע' 43. וראה דברי דוד לרש"י (שם, כא).

(3) ראה רמב"ן (שם, ב). בחיי (שם, פד). ועוד.

עשרה פעמים, לא כמדרש⁴ שבו נמצא אצל כל נשיא רמז אחד לאותו סוג קרבן, מפני שכל רמז שמביא רש"י הוא ענין כללי הנחלק לפרטים שונים, ולכל נשיא היתה ברמו כללי זה כוונה פרטית בהתאם לשבטו, כמוסבר שם בהרחבה⁵.

ב. השאלות על הענין הכללי שברמזים

אך יש להבין: מובן, שהרמזים שבכל פרטי הקרבנות של כל נשיא אינם סתם אוסף של ענינים, אלא פרטים שונים של נקודה כללית אחת. ואכן, רואים במדרש⁴ שלפני פירוט הרמזים של כל נשיא, הוא מקדים את הנקודה הכללית של רמזי נשיא זה (נחשון – "על סדר המלוכה", נתנאל – "על שם התורה", וכדומה) – ואילו ברמזים שמביא רש"י אין נראה, לכאורה, שהם פרטים של אותו כללי?

במדרש⁶ יש דעה שכל מה שהקריבו הנשיאים הוא, כנגד הדורות שהיו מאדם הראשון ועד המשכן וכנגד המצוות שנצטוו, כפי שמוסבר שם אחר-כך, ש"קערת כסף" רומזת לאדם הראשון, "מזרק" לנח, וכו'.

לכאורה, ניתן היה לומר, שזוהי הנקודה הכללית של הרמזים שמביא רש"י, כפי שהוא מפרט אחר-כך את הדורות (אדם הראשון ותולדותיו, נח ותולדותיו, שבעים אומות, האבות, יוסף משה ואהרן) ו"מצוות שנצטוו"⁷

(4) רבה פי"ג יד ואילך.

(5) לקו"ש שם ע' 44 ואילך. וראה שם, שעפ"ז מתורץ ג"כ: (א) מה שכל הנשיאים הביאו אותם הקרבנות, אף שכל אחד הקריב, "לפי דעתו" (לשון המדרש שם), וכללות העצה להתנדב קרבנות הללו היתה של (נשיא אחד של בני יששכר (רש"י שם, יח). (ב) מה שרש"י הביא הרמזים דיסודו של ר"מ הדרשן ולא דבמדב"ר (כי כו"כ מהרמזים שבמדב"ר אינם ענינים המתחלקים לפרטים, ע"ש).

(6) שם פי"ד, יב.

(7) הכוונה ב"מצוות שנצטוו" במדרש שם היא (גם) למצות שנצטוו אדה"ר ונח (ע"ש) – והכוונה בפנים (ברש"י) היא למצות שנצטוו בהן ישראל. וראה הערה הבאה.

לעילוי נשמת

אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
 איש אמת תם וישר מלאכתו מלאכת שמים
 הרה"ח הרה"ת ר' מנחם אהרן
 ב"ר יוסף הכהן ע"ה
 ראדאל
 אהוב לבריות וחביב לכל אדם
 קיבל את כולם בסבר פנים יפות
 אוהב שלום ורודף שלום
 זכה להיות שליח כ"ק אדמו"ר מה"מ
 מסר נפשו לעניני חנוך עטה"ק
 קירב משפחות רבות לתורה ומצוות
 נטע הכרת הבורא ע"י גילוי נפלאות הבורא
 לתלמידים הרבה באהבה
 זכה לגדל ולראות בנים ובני בנים
 דור ישרים יבורך
 עוסקים בתורה ומצוות בדרכי החסידות
 ומהם שלוחי המלך
 נפטר ביום שני לסדר וטיהרו הכהן
 כ"ח ניסן ה'תשע"ז
 ת. נ. צ. ב. ה.
 (מנוסח המצבה)

נדפס ע"י משפחתו שיחיו

**ד. לשם מה רמז מיוחד על
„חמש חומשין... ורמז מיוחד
על עשרת הדברות“?**

לאחר שמסביר רש"י את הרמז של „ג'
מינים“, אילים עתודים וכבשים, הוא מסביר
את הסיבה לכך שהביאו דוקא „חמשה“ מכל
מין: שלש חמשות כנגד חמשה חומשין וחמש
הדברות הכתובין על לוח אחד וחמש הכתובין
על השני.

יש להבין:

(א) הרמז של „שלש חמשות“ אינו קשור
כלל לכל ה„ג' מינים“ הנזכרים, אשר רק אחד
מהם – „תורה“ – מחולק ל„חמשה“ – חומשין.
כלומר, בהבאת קרבנות אלו במספר של
„חמש“ רמז ענין נוסף, הקשור למספר
„חמש“, ואין מובן: לשם מה יש צורך ברמז
נפרד לפרט של „חמש חומשין...“, בנוסף
לרמז על כללות ה„תורה“ ב„ג' מינים“?

(ב) רש"י מסביר על „שלש חמשות“, תחילה
„חמשה חומשין“ ורק אחר כך „חמש
הדברות...“¹³. מכך מובן, שב„חמש
הדברות...“ אין הוא מתכוון לעשרת הדברות
החרות על לוחות האבנים, אלא לכתובות
בחומש כחלק של חמשה חומשין, תורה
שבכתב¹⁴, שהרי הלוחות ניתנו לפני „חמשה
חומשין“, ורש"י היה צריך למנות את שתי
ה„חמשות“ של עשרת הדברות לפני „חמשה
חומשין“¹⁵.

[אין זה סותר את דברי רש"י על „חמש
הדברות הכתובין על לוח אחד וחמש הכתובין
על השני“, מפני שחלוקת עשרת הדברות לשני

(תורה, עשרה הדברות, תרי"ג מצוות, תורה
נביאים וכתובים וכו').

אך עדיין קשה⁸: (א) שאלת מהר"ל⁹ – מהו
הקשר בין „שנות אדם הראשון ונה“ לעניננו
(חנוכת המזבח והמשכן)? (ב) לפי זה היו
הקרבנות ורמזיהם צריכים להיות לפי סדר
הדורות, ומדוע מפרידים בין נח לאברהם וכו'
ב„כף אחת... כנגד התורה...“ – השייכת
לתקופת משה ואהרן?

ג. שתי שאלות נוספות על רש"י

בנוסף לכך יש להבין:

(א) על „כף אחת עשרה זהב“¹⁰ מפרש רש"י:
„כף אחת – כנגד התורה שנתנה מידו של
הקב"ה, עשרה זהב – כנגד עשרת הדברות.“
אחר כך הוא אומר על „אילים עתודים
כבשים“¹¹: „... וכנגד תורה נביאים וכתובים,
שלש חמשות כנגד חמשה חומשין וחמש
הדברות הכתובין על לוח אחד וחמש...“ –
לשם מה יש צורך בשני קרבנות הרומזים על
התורה, ובשניים הרומזים על עשרת הדברות?
(ב) מלשון רש"י על „אילים עתודים כבשים“
– „כנגד כהנים ולויים וישראלים וכנגד תורה
נביאים וכתובים“ (ולא – „דבר אחר כנגד
תורה...“¹², או „ויש אומרים...“), מובן, שאין
אלה שני פירושים לרמז של „ג' מינים“, אלא
זהו פירוש אחד: הרמז של „ג' מינים“ כולל
את „כהנים ולויים וישראלים“ ביחד עם „תורה
נביאים וכתובים“, ותמוה: כיצד יכולים שלשה
מינים לרמזו לשישה דברים?

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת אי"א

ר' מנחם מענדל ע"ה

בן הרה"ח הרה"ת ר' אלחנן דובער הי"ד

מאראזאוו

מקושר לכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ

וכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו מה"מ

נולד בעיר ליובאוויטש

זכה לגור ולקבל קירובים

בבית כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ בעיר רוסטוב

למד מתוך מסירת נפש בשיבת תו"ת במחתרת

שימש כשו"ב

הי' ממייסדי ושימש בתור מנהל ומשפיע

במתיבתא ובית מדרש במוסד חינוך אהלי תורה

וזכה להשפיע לאלפי תלמידים

בהתוועדויות הרבות

הכניס רוח חסידית ושמחה לרבים משומעיו

גידל משפחתו לחסידות ולהתקשרות

והרבה מהם שלוחים בכל קצוי תבל

נפטר בשיבה טובה ר"ח שבט ה'תשע"ח

ת. נ. צ. ב. ה.

(מנוסח המצבה)

*

נדפס ע"י משפחתו שיחיו

(13) ועד"ז במדב"ר שם.

(14) ועפ"ז מתוצרת קושיא הא' דלעיל סעיף ג'
(בנוגע לעשה"ד) – כי העשה"ד הנרמזות ב„כף אחת עשרה
זהב“ הן אותן שבלוחות, כדלקמן בפנים סעיף ת: משא"כ
כאן שהכוונה לאותן שבתושב"כ.

אלא שהא גופא צריך ביאור: מהו הצורך בב' רמזים
לעשה"ד – הן כמו שהן בלוחות והן כמו שהן בתושב"כ?
וראה לקמן הערה 53.

(15) וכמו שהוא ברבותינו בעלי התוספת (דעת זקנים)

ע"ה פ.

(8) נוסף לזה, שמכיון שלרש"י ה„מצות שנצטוו“ לא קאי
על מצות של אה"ר כו' (כבמדרש) – כנ"ל הערה הקודמת
– הרי „כנגד הדורות כו'“, כנגד המצות שנצטוו הם ב'
ענינים שונים (ולא כלל אחד).

(9) גו"א ע"ה פ.

(10) שם, כ.

(11) שם, כג.

(12) ע"ד במדב"ר שם, יו"ד.

לחות איננה רק בכתבתן הגשמית על שני לחות נפרדים, אלא חלוקה בתוכן¹⁶:

חמשת הדברות הראשונים הם בעיקר מצוות עשה (כי „לא... על פני“ ו„לא תשא את שם הוי' אלקיך...“ הם סעיפים של „אנכי הוי' אלקיך“¹⁷), וחמשת האחרים הם מצוות לא תעשה¹⁸. אפשרות נוספת: הראשונים הם בעיקר בין אדם למקום (גם כיבוד אב ואם קשור ל„בין אדם למקום“ – שלשה שותפין¹⁹, כמאמר חז"ל²⁰ „השווה הכתוב כיבוד אב ואם לכבוד המקום“ והאחרים – בין אדם לחברו²¹). יש, אפוא, להבין: אם כבר יש רמז ל„חמשה חומשין“, ולא רק ל„תורה“ באופן כללי, לשם מה יש צורך ברמז נוסף לעשרת הדברות הכתובים ב„חמש חומשין“?

ה. קושי כללי על הפירוט של קרבנות הנשיאים

כדי להבין זאת יש להקדים שאלה כללית על קרבנות הנשיאים:

קרבנות אלו של הנשיאים לא היו נדבה למשכן בכלל, כעגלות וכדומה²², אלא „לחונות המזבח“, שנעשתה דוקא על-ידי מה שהקריבו על המזבח – ה„סולת בלולה בשמן למנחה“, „קטורת“, ועולה, חטאת ושלמים.

אם כך, אין מובן מדוע אין מתחילה התורה בפירוט סוגים אלו שהוקרבו על המזבח אלא ב„קרבנו קערת כסף אחת... מזרק אחד...“²³,

16) ראה גם בחיי יתרו כ, יב"ג. אה"ת בשלח ע' תסא. ועוד.

17) בדוגמת (ולא ממש, כי כאן הלא מפורש גם בפ"ע) – לאו הבא מכלל עשה עשה (פסחים מא, סע"ב. וש"נ).

18) אה"ת תשא ע' א'תתקעד (ושם ס"ע א'תתקעט. ר"ע א'תתקפג. ועוד). ובמדרש לקח טוב (משפטים כג, בא): חמשה שיש בהם קום ועשה.. וכנגד חמשה לאוין. ובקה"י (ע' לוחות): ה' חסדים וה"ג שביסוד דידה כו'.

19) קידושין ל, סע"ב. נדה לא, ב.

20) קידושין שם.

21) כ"ה באברבנאל יתרו בשם חז"ל.

22) ז, ג ואלך. וראה רש"י שם, י"ד.

23) וע"ד ההלכה י"ל – עפ"מ בספרי עה"פ קרבנו קערת גו' דצ"ל נעשית מתחלה לשם קרבן (שלא נשתמש

תוך הרחבה ופירוט משקלם של הכלים ושוויים (וכך גם לגבי „כף אחת“), כאילו הם היו העיקר בחנוכת המזבח!

ו. פעולת המזבח: הפיכת בהמה גשמית לקדושה

ההסבר לכל זה הוא:

מובן בפשטות, שרמזי הקרבנות שהובאו לחנוכת המזבח שבמשכן קשורים לענין המזבח – בהם מתבטאת תכלית המזבח והקרבנות המוקרבים עליו. כלומר, כאשר הקריבו הנשיאים את קרבנם לחנוכת המזבח, הם סדרו זאת בסדר מיוחד, מספר מיוחד וכו', כך שנרמז החידוש שבמזבח, על פני המצב הקודם.

המעלה שבקרבנות שמקריבים על המזבח שבמשכן, על פני אלה שהוקרבו לפני מתן תורה, היא:

מטרת המשכן בכלל היא, כמפורש בפסוק²⁴ – „ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם“, הכנת מקום להשראת השכינה בגלוי, עד שהמשכן עצמו הוא „מקדש“²⁵ – דבר מקודש.

וזהו גם פעולת המזבח שבמשכן, שביכולתו של כל יהודי לקחת בהמה של חולין ולעשותה קרבן לה', כך שנראה בעיני בשר שהיא מתקדשת, על-ידי שמקריבים אותה על המזבח, ו„אש.. מן השמים“²⁶ אוכלת את הקרבן.

כדי להביא לידי פעולה זו, הביאו הנשיאים שני סוגים שונים של קרבנות:

סוג הקרבנות הראשון, הנרמז בכלים, במנחה ובקטורת שבהם, הוא הקרבנות שהקריבו לפני כן, לפני המזבח שבמשכן: גם אז היתה הקרבת קרבנות, אך לא היה אז הענין של „ותצא אש מלפני הוי' ותאכל“, המראה על

בו הדיוט: ולכן נאמר ע"ד הכלים תיכף לתיבת „וקרבנו“. וראה צפ"ע עה"ת שם.

24) תרומה, כה, ת.

25) כשמו „ועשו לי מקדש“. וראה עירובין בתחלתה.

26) רש"י ויקרא א, ז. במדבר ד, יג.

ובגלוי לעיני כל העמים בשנה זו, שבהם נתקיימו דברי הילקוט שמעוני¹¹: „שנה שמלך המשיח נגלה בו כל מלכי אומות העולם מתגרים זה בזה, מלך פרס כו' מלך ערבי כו', ואומר להם (הקב"ה לישראל) בני אל תתיראו, כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא בשבילכם. . הגיע זמן גאולתכם“, ומאז (ובפרט בחודש ניסן, חודש הגאולה) עומדים כבר „בשעה שמלך המשיח בא (הנה זה בא)“. . ומשמיע להם לישראל ואומר עניים הגיע זמן גאולתכם“.

. . . והמעשה הוא העיקר¹²:

כיון שיום השבת שלאחרי זמן מ"ת, פרשת נשא, דשנת אראנו נפלאות, הוא הזמן הכי מוכשר ומסוגל להתגלות ד„תורה חדשה מאתי תצא“¹³ – מובן שההוראה למעשה בפועל שהזמן גרמא היא בהכנה (מעין ודוגמא ומביאה בפועל ממש) לקיום היעוד „תורה חדשה מאתי תצא“.

ובפשטות – התחדשות והוספה בלימוד התורה מתוך חיות ותענוג עד שמחדש חידושים בתורה, הן בנוגע לעצמו, והן בנוגע להפעולה על הזולת, „העמידו תלמידים הרבה“¹⁴, כידוע ש„כל איש ישראל יכול לגלות תעלומות חכמה ולחדש שכל חדש בתורה, הן באגדות הן בנגלה הן בנסתר, כפי בחי' שרש נשמתו, ומחוייב בדבר“¹⁵, כולל ובמיוחד – התחדשות והוספה בלימוד והפצת פנימיות התורה שנתגלתה בתורת החסידות, מעין ודוגמא ו„טעימה“ מתורתו של משיח („טועמי' חיים זכו“¹⁶), שלכן עי"ז מזרזים וממהרים ופועלים ביאת דוד מלכא משיחא¹⁷.

(משיחות ש"פ נשא, י"ב סיון תנש"א)

11) ישע"י רמז תצט.

12) אבות פ"א מ"ז (בגימט' טוב) – שלומדים בשבת זה.

13) ראה ישע"י נא, ד: „כי תורה מאתי תצא“, ובויק"ר פי"ג, ג: „תורה חדשה מאתי תצא, חידוש תורה מאתי תצא“. – נתבאר בארוכה בשיחת יום ב' דחג השבועות (סה"ש ה'תנשא" ע' 566 ואילך).

14) אבות פ"א מ"א.

15) תניא אגה"ק סכ"ו (קמה, א).

16) ראה לקו"ש ח"כ ע' 173. וש"נ.

17) אגה"ק דהבעש"ט – כש"ט בתחילתו.

הוספה

בשורת הגאולה

בה.

מדובר כמ"פ שע"פ כל הסימנים שבדברי חז"ל אודות אחרית הימים (נוסף על ההודעה הכללית בזמן הגמרא ש"כלו כל הקיצין"¹), דורנו זה הוא דור האחרון של הגלות ודור הראשון של הגאולה, כפי שהעיד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – בקשר ובשייכות להכרזתו הידועה "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה"² – שבימיו (לפני עשרות שנים) סיימו כל עניני העבודה, וצריכים רק "לצחצח הכפתורים"³ ולעמוד הכן לקבלת פני משיח צדקנו⁴, ועאכ"כ לאחרי ריבוי העבודה והפצת התורה והיהדות והמעיינות חוצה מאז ועד עתה, כולל ובמיוחד השלימות דארבעים שנה (לאחרי הסתלקותו) ש"קאי איניש אדעת' דרבי"⁵, "לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁶ – בודאי ובודאי שסיימו גם "לצחצח הכפתורים", ועומדים הכן לקבלת פני משיח צדקנו.

וענין זה מודגש ביותר וביותר בשנה זו – שנת ה'תשנ"א, שסימנה מרומז בפסוק⁷ "תנשא מלכותו" (דקאי על דוד ושלמה⁸, שמלך המשיח הוא מזרעם⁹) בכל העולם כולו, והר"ת שלה "הי' תהי' שנת אראנו נפלאות", "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"¹⁰ – מתחיל מה"נפלאות" שכבר ראו (נוסף על אלה שיראו בעתיד, "אראנו") בפועל

- 1) סנהדרין צז, ב.
- 2) "קול קורא" בהקריאה והקדושה דשנת תש"א-ג (אג"ק שלו ח"ה ע' שסא ואילך. שעז ואילך. תח ואילך. ח"ו ע' תל ואילך). ועוד.
- 3) ראה שיחת שמה"ת תרפ"ט.
- 4) ראה "היום יום" ט"ו טבת. ובכ"מ.
- 5) ע"ז ה, ריש ע"ב.
- 6) תבוא כט, ג.
- 7) בלק כד, ז.
- 8) פרש"י עה"פ.
- 9) סהמ"צ להרמב"ם מל"ת שסב. פיה"מ ר"פ חלק יסוד הי"ב. אגרת תימן.
- 10) מיכה ז, טו.

השראת השכינה²⁷. הרמז לכך: בכלים ובקרבות שבהם²⁸ (מנחה וקטורת) אין רואים שינוי בגלוי²⁹.

שונה מכך הסוג השני של הקרבות (עולה חטאת וכו'), שהם בעצמם, או חלק מהם (חלב ודם³⁰) מוקרבים, וחל בהם שינוי על-ידי העלאה וזריקה על גבי המזבח, ותצא אש מלפני הוי' ותאכל, כדלעיל.

ענין זה נרמז גם במינים השונים שבשני סוגי הקרבות: הקרבות שבכלים, מנחה וקטורת, אינם ממיין ה"חיי", או³¹ שאין ניכרת בהם החיות, ואילו הקרבות מן הסוג השני הם חיי, כדי לרמוז שעל-ידי המשכן והמזבח נתחדשה המעלה של השראת השכינה בגלוי, ההופכת דומם וחולין לחי ולקדושה³².

27) רש"י שמיני ט, כד.

28) בלשון החסידות – כלי שמכסה ומעלים האור שבתוכו.
29) עפ"י יומתק יותר מה שרש"י מביא רמז לכל פרטי קרבות הנשיאים, מלבד ב,סולת בלולה בשמן למנחה" שלא הביא שום רמז (אף שבמקדב"ר ישנם כו"כ רמזים בזה!) כי [נוסף על מה ש"ל בפשטות, דהא שיש רמז בקרבות הנשיאים מובן מזה שהכתוב מודיע להודיע מספר שלהם*, או קרבות שיש בהם חידוש כמו קטורת (ליחיד כו' – דהיתה הוראת שעה (רש"י שם, טו) וחטאת (לכפר על קבר התהום כו' – רש"י שם, טו) שאינה שייכת לנדבת המשכן (וראה רמב"ן (שם, יג) שגם החטאת הוראת שעה הוי'. וראה רש"י שמיני י, טז"ח).

משא"כ, סולת גו' למנחה" שאין בזה שום חידוש ושינוי שיכריח לומר – גם ע"פ דרש הקרוב לפשט – שיש בזה רמז עיקר ההדגשה (והרמז) בקרבן זה הוא (לא כ"כ בגוף הקרבן, כ"א) בזה שהי' בכלי (וזה מפורש בקרא), כבפנים. 30) יחזקאל מד, טו. וראה לקו"ת פרשתנו כו, ב. ס"פ אחרי. ובב"מ. ד"ה איהו תרצ"ו (סה"מ קונטרסים ח"ב שעג, ב ואילך).

31) להדיעה ש"מור" שבקטורת מן החי הוא – ראה רמב"ן תשא ל, כג. ועוד.

32) להעיר ממדב"ר (פ"ב, יח): מה אם העגלות שנדבקו במלאכת אוהל מועד ניתן להם הוי' עד שיהיו קיימות לעולם כו'.

* עפ"י יומתק מה שהביא רש"י בהדבור המתחיל גם חיבת "פר אחד", "איל אחד", "כבש אחד" – נוסף על מה ש"ל. שבוה מרמז רש"י לפירושו לפני" (שם, טו), "פר אחד – מיוחד שבעדרו", שמה מובן. שגם ה"רמז" שב"פר אחד" (ועד"ו בהשאר) הוא לאיש מיוחד כו'.

ולחמי מרש"י פינתס (כח, יט), "פרים – נגד אברהם כו', אילים – נגד .. יצחק, כבשים – נגד יעקב כו'. ואכ"מ.

ז. הרמזים שברש"י מחולקים לשני הסוגים הללו

המעלה שבמשכן ובמזבח לאחר מתן תורה נכללת, בפשטות, באמירה שבמתן תורה נהיו ישראל ל"ממלכת כהנים וגוי קדוש"³³, ולכן ניתנת להם גם³⁴ מצוות המקדשות את חפצת המצווה עצמו, שגם בן-חמש-למקרא מבין ו"רואה" שהם הפכו לקדושים.

על-אף שבעיקר נפתחה אפשרות זאת במתן תורה, כאשר ישראל הפכו ל"ממלכת כהנים וגוי קדוש" ונצטוו על כל תרי"ג המצוות. בכל זאת היה משהו מעין זה כבר אצל היהודי הראשון, אברהם אבינו, ולכן הוא נצטווה על מצוות מילה – "בריתי בבשרכם"³⁵, שזהו, כדברי רש"י³⁶, "חפץ של מצוה".

בכך מוסבר הסדר שבו מציין רש"י את הרמזים שבקרבות הנשיאים, מיסודו של רבי משה הדרשן, אך בקירוב לפשוטו של מקרא, אשר יש בהם שני סוגים שונים: את הענינים הקשורים לדומם הוא מסביר כרמזים לאדם הראשון ותולדותיו, נח ותולדותיו ושבעים אומות, שבהם אין ניכרת החיות בגלוי, ואת הענינים הקשורים לחי הוא מפרש על היהודים³⁶, החל מאברהם וכו', ועד למשה ואהרן³⁷, כהנים לויים וישראלים.

ח. "כף אחת..." – רמז למצוות כפי שניתנו מידי הקב"ה

עדיין נשאר בלתי-מובן: לפי זה בודאי אין מקום להסביר ש"כף אחת עשרה זהב מלאה

33) יתרו יט, ו.

34) משא"כ במצוות צדקה וכיו"ב שאין קדושה בהמעות.

35) לך יז, יג.

36) חיי שרה כד, ב.

36*) להעיר ממש"נ (ואתחנן ד, ד) ואתם הדבקים בה"א חיים גו'.

37) ומכיון שעיקר החידוש והמשכת קדושה בחפץ של מצוה נעשה במתן תורה – לכן, הרמז למשה ואהרן (שע"י היתה נתינת התורה) הוא בקרבן שלמים, שנתנו שלום בין ישראל לאביהם שבשמים (רש"י עה"פ), כדלקמן בפנים סעיף ט.

קטורת", ממין הדומם והצומח, רומזת לתורה, עשרת הדברות ותר"ג מצוות? ההסבר לכך הוא:

רש"י מדייק ואומר, ש"כף אחת" היא, כנגד התורה שניתנה מידו של הקב"ה³⁸. אין הכוונה לתורה בכלל, אלא ללוחות שרק אצלם מוצאים³⁹ נתינה, מידו של הקב"ה".

וכך באומר, "עשרה זהב, כנגד עשרת הדברות. מלאה קטורת, גימטריא .. תרי"ג מצוות", אין הוא מתכוון לעשרת הדברות ולתר"ג מצוות כשלעצמם, אלא לכף, ללוחות, כפי שהיא מלאה בתרי"ג⁴⁰. כלומר, הלוחות כוללים את "עשרת הדברות" (עשרה זהב), שהם, "מלאה... תרי"ג מצוות"⁴¹, כפי שכבר פירש רש"י בפרשת משפטים⁴², ש"כל תרי"ג מצוות בכלל עשרת הדברות הן".

וכיוון ש"כף אחת..." הוא רמז לתורה כפי ש, נתנה מידו של הקדוש-ברוך-הוא, לכן היא נכללת בסוג הראשון, של הענינים הקשורים לדומם, מפני שהתורה והמצוות הופכים חפץ ל"חפץ של מצוה" רק כאשר היהודי מקבל את התורה והמצוות ומבצען למעשה.

התורה והמצוות מצד עצמן – "שעשועיו של הקב"ה"⁴³ – וכפי שניתנו מידו של הקב"ה,

(38) משא"כ במדבר"ר פ"ד, י"ד: ובחורו (בני"ג) בהקב"ה ובתורתו שהיא ה' ספרים כנגד ה' אצבעות שבכף וקבלו ל' הדברות כסנין. וראה לקמן הערה 51.
(39) תשא לא, יח.

(40) ראה גם במדבר"ר פ"ג, טז: כף אחת כנגד הלוחות שנכתבו מיד הקב"ה.. עשרה זהב אלו עשה"ד שהיו כתובים בלוחות... מלאה קטורת תרי"ג מצוות בלוחות בהן [משא"כ במדבר"ר שם, ט: כף אחת זה הוא ספר התורה שה' מונח אצל הארון.. עשרה זהב אלו הלוחות שהיו בארון].

(41) ע"פ המבואר בפנים יומתק זה שרש"י לא פירש (כפי' ה' במדבר"ר פ"ג שם) ד, קטרת" (גימט' תרי"ג) הוא כנגד, "תרי"ג אותיות .. מן אנכי עד אשר לרעך כו" – כי לפי' אין זה בדומה ל"מלאה קטרת", שהרי אותיות העשה"ד הן הן העשה"ד עצמן; ולכן מפרש רש"י שהוא כנגד תרי"ג מצוות שהן רק, "לתינות" בעשה"ד (לשון הש"י משפטים כד, יב).

ועפ"ז מתורג' ג"כ מה שהעתיק רש"י בהדבור המתחיל גם תיבת, "מלאה" (אף שמפרש רק תיבת, "קטרת").

(42) שם.
(43) לשון רש"י – תשא לב, טז.

אינן משרות קדושה לעתיד בעולם.

כפי שבן-החמש כבר למד, שירידת השכינה על הר סיני לא קבעה בו קדושה לעתיד, ו"במשוך היובל", כשנסתלקה השכינה, "רשאיין לעלות" בהר⁴⁴.

[אך בכל-זאת, כיוון שבשעת מתן תורה הושרתה קדושה על ההר, אשר לכן, הנוגע בהר מות יומת",⁴⁵ לפיכך היתה ה"כף" מזהב⁴⁶, כלי יקר, ככלי הכסף הקודמים ואף יותר מכך, כדרגה גבוהה יותר של הכנה לקראת ה"חיי", שעל-ידי התורה והמצוות יהפכו את הדומם לחי].

ט. ג' המינים – רמז לישראל כפי שהם מאוחדים בתורה

לפי האמור לעיל, שהתורה מצד עצמה אינה נרמזת בסוג החי, יובן פירושו של רש"י ל"אילים עתודים כבשים":

בוה שרש"י מסביר ש"ג' המינים" הם, "... וכנגד תורה נביאים וכתובים", אין הוא מתכוון להוסיף רמז שני, כך שמתקבלים ששה מינים, כי, כאמור לעיל, התורה מצד עצמה אינה נרמזת במין החי⁴⁷.

אלא, ג' המינים הם בעיקר כנגד היהודים, כפי שמפרט רש"י לפני כן, אך זאת דוקא כאשר הם מאוחדים עם שלושת חלקי התורה, כך שיש כאן רק שלושה דברים⁴⁸.

(44) יתרו ט, יג וברש"י.

(45) יתרו ש, יב.

(46) ראה רש"י פרשתנו (שם, פו. וראה רש"י שם, יד) "היא של זהב" – וע"פ המבואר בפנים יומתק מה שהעתיק בהדבור המתחיל גם תיבת, "עשרה", ובפרט ע"פ פרש"י הנ"ל ד, במשקלה נעשה שקלים של כסף (ולא זהב) – כי עשה"ד נרמזות בוהב (ראה רש"י ח"ש כד, כב. גוי' סוף פרשתנו).

(47) ועפ"ז יומתק ג"כ מה שלא פרש"י ד, ולזבח השלמים בקר שנים" קאי על, "תורה שבכתב ותורה שבע"פ" (כבמדבר"ר פ"ד, י"ד. וראה שם פ"ג, טז).

(48) ועד"ז יש לתרג' מ"ש רש"י (ר"פ בראשית) בראשית ... בשביל התורה שנקראת ראשית.. ובשביל ישראל שנקראו ראשית" – דלכאורה צ"ע: הרי בקרא

וזאת כהמשך לפירוש רש"י הקודם על "ולזבח השלמים בקר שנים, כנגד משה ואהרן שנתנו שלום בין ישראל לאביהם שבשמים" – משה ואהרן הביאו ל"שלום" ולחיבור בין ישראל לה' במתן-תורה, על-ידי התורה.

והיותם של ג' המינים, "אילים עתודים כבשים" קרבנות שלמים⁴⁹, היא הוכחה לכך שהם, כנגד כהנים ולויים וישראלים" (לא בעצם היותם יהודים, אלא) כפי שהם מאוחדים בתורה, שעל-ידי-כך נעשה שלום וחיבור ביניהם לבין, "אביהם שבשמים".

י. ההסבר לדברי רש"י על "שלוש חמשיות"

לפי זה מובן גם המשך פירוש רש"י, שלאחר אומרו, "וכנגד תורה נביאים וכתובים" הוא ממשך (באותו, "דבור המתחיל") ואומר: "שלוש חמשיות כנגד חמש חומשין...".

ענין זה כתוב בהמשך ל"וכנגד תורה..."/ ומכך מובן שב"שלוש חמשיות" אין הוא מתכוון לשלושה ענינים חדשים, אלא להסבר על "וכנגד תורה..."/, כדלהלן:

כדי להדגיש שמדובר כאן על התורה כפי שהיא מתקבלת על-ידי ישראל ומתאחדת עמם – לא כפי שב"כף אחת..." הכוונה היא לתורה אשר "נתנה מידו של הקב"ה – הביאו הנשיאים את "ג' המינים" במספר "חמש" המבטא את החלוקות, וההפרדה שבתורה ומצוות:

נאמר ראשית ל' יחיד, "ראשית" אחת* – כי הכוונה לבני" כמור"ש מתאחדים בתורה (וראה משכיל לדוד שם).

(49) כפרש"י. וראה פרש"י ויקרא ג, א. וצע"ק בפרש"י תצוה כט, כב. ואכ"מ.

אינן דמתחברין כחדא... ובגין דלית להו פרודא אקרין ראשית חד ולא תרין.

לזכות

כ"ק אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח

התורה כפי ש, גיתנה מידו של הקב"ה היא תורה שלמה אחת, ואף כל עשרת הדברות נאמרו על-ידי הקב"ה, "בדיבור אחד"⁵⁰.

ובכך מובן גם מדוע מצטט רש"י מן הפסוק גם את המילה "...אחת", בעוד אשר, לכאורה, הוא מסביר רק את "כף", מפני שבכך הוא מדגיש שמדובר כאן על התורה כפי שהיא "אחת" – כפי שניתנה על-ידי הקב"ה, ושעל-אף הכלילה את עשרת הדברות ואת תרי"ג המצוות, היא ענין אחד.

רק כאשר ישראל "קבלו" את התורה והמצוות התרחשה בהם התחלקות, התורה היא "חמשה חומשין"⁵¹ – בכל חומש יש תוכן אחר וענינים אחרים, ובמצוות חל התחלקות, שבעשרת הדברות, ש"כל תרי"ג מצוות בכלל עשרת הדברות הן", ישנם שני סוגים, "חמש הדברות הכתובין על לוח אחד" – ענינים של "הן", ו"חמש הכתובין על השני" – "לאו"⁵².

זאת לעומת עשרת הדברות והמצוות כפי שניתנו על-ידי הקדוש-ברוך-הוא, הנרמזים ב"כף אחת עשרה זהב", ולא בפעמיים "חמש" – מפני שמבחינה זו אין בהם התחלקות, אלא כולם מציאות אחת⁵³ – "כף אחת".

(משיחת מוצאי ש"פ נשא תשל"ח)

(50) רש"י יתרו כ, א.

(51) עפ"ז יומתק מה שבמדבר"ר (שנעתק לעיל הערה 38) – שמפרש גם, "כף אחת גו" על בחירת בני" בהקב"ה ובתורתו – מדייק, ה' ספרים כנגד ה' אצבעות שבכף, כי מצד מקבלי התורה ישנה ההתחלקות שבתורה, כבפנים.

(52) ראה רש"י יתרו כ, א, "ענין על הן ועל לאו לאו". וראה בארוכה הדרן לפסחים (נדפס בהגש"פ עם לקוטי טעמים מנהגים וביאורים – הדרן הא' (בהוצאת תשמ"ו-ז' ע' תסה ואילך)).

(53) וזהו גם הטעם שב"כף אחת" נרמזות העשה"ד כמור"ש בלוחות, וב"שלוש חמשיות" כמור"ש בתושב"כ (כנ"ל בפנים סעיף ג) – כי בלוחות מודגשת נתינת הקב"ה, ובתושב"כ – שבני" מקבלים (ולומדים) אותה.

ולתעיר מלקו"ת ד"ה אם בחוקותי (הא') וביאורו – בהחילוק דאותיות הכתיבה (דתושב"כ) ואותיות החקיקה (של הלוחות).